

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه سوم آذر ماه ۱۳۲۰

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تصویب یازده فقره استوارنامه
- ۳ - انتخاب رئیس مجلس
- ۴ - تصویب دو فقره استوارنامه
- ۵ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ربع ساعت بعد از ظهر بر ریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس روز پیش را آقای عیسی مشار (منشی) خواندند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس در صورت مجلس اظهاری نیست ؟ (اظهاری نشد)
صورت مجلس تصویب شد . آقای انوار در صورت مجلس فرمایشی داشتید ؟

انوار - بلی عرض بنده در صورت مجلس بود که گذشت اگر چه عرض بنده جنبه اعتراض بصورت مجلس نداشت فقط يك توضیح و يك تذکری بود حالا هم موقعش نگذشته عرض میکنم . روز ۲۲ آبانماه از طرف مقام ریاست اعلام شد که روز پنجشنبه جلسه خواهد شد و روز پنجشنبه ۲۹ آبان جلسه شد و هو کول شد بروز اول آذر که شنبه دیروز باشد (بنده کاملاً متوجه صورت مجلس هستم) بنده با آقای نایب رئیس و اینها هم صحبت کردم برای محفوظ بودن تاریخ و

مرتب بودن کار خوب بود بیان و توضیح می شد که علت اینکه جلسه از روز پنجشنبه بشنبه موکول شد چه بود این ابهامی برای بعد ها نباشد و معلوم باشد و یکی هم کلمه هر يك را آقای منشی بخوانند در صورت مجلس بود بهر يك جداگانه اخذ رأی شد .

۲ - تصویب یازده فقره استوارنامه

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - دیروز در خصوص اعتبارنامه آقای نصریانی

دو نفر از آقایان اظهار مخالفت کردند و اکنون شریف ندارند فعلاً تقاضا میکنم که رأی راجع باین اعتبارنامه آقای نصریانی مقدم در دستور باشد بعد وارد سایر اعتبارنامه ها بشویم . یکی از امابندگان - راجع با آقای گیو هم همینطور

اورنگ - بانی اول راجع آقای نصرتیان راجع با آقای کیو هم مینظور مخالفان شان تشریف ندارند
روحی - همه معارض میشود آقا و همه جزو دستور امروز است
فروهر - آقای معذل هم هست آقا
امیرنور - همه شان جزو دستور امروز است و معارض میشود

رئیس - اینجا يك مقدارى گزارش از شعب رسیده است که تازه رسیده و مقدارى هم مال دیروز است که امروز قرار شد معارض شود. حالا شروع می کنیم یکى یکى تا برسد با آقایى که فرمودید حالا آقای اورنگ تشریف بیاورند (آقای اورنگ گزارش شعبه اول را راجع با انتخابات بروجد و نمایندگی آقای اعتبار باین قسم خواندند)
 انتخابات حوزه انتخابیه بروجد برای سیزدهمین دوره قانون گذاری در تاریخ ۲۱ خرداد ۱۳۲۰ شروع و طبق قانون جریان یافته و از آراء مأخوذه که مجموع آن ۴۶۰۳۸ رأی بوده است آقای احمد اعتبار با کثرت ۲۲۶۱۳ رأی بنمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شد و شعبه اول پس از رسیدگی به پرونده مربوطه صحت جریان انتخابات و نمایندگی آقای احمد اعتبار را تصدیق و اینک گزارش آنرا به عرض مجلس شورای ملی میرساند.

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای اعتبار از بروجد برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای اورنگ (آقای اورنگ گزارش انتخابات حوزه بم و نمایندگی آقای دکتر ملک زاده را این قسم خواندند)

انتخابات حوزه انتخابیه بم برای سیزدهمین دوره قانون گذاری در تاریخ دوم خرداد ماه ۱۳۲۰ شروع و طبق قانون جریان یافته و از آراء مأخوذه که مجموع آن ۴۶۶۳ رأی بوده است آقای دکتر مهدی ملک زاده با کثرت ۲۸۲۲ رأی بنمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شده اند شعبه اول پس از رسیدگی به پرونده مربوطه صحت جریان انتخابات و نمایندگی آقای دکتر ملک زاده را تصدیق و اینک گزارش آنرا به عرض مجلس شورای ملی میرساند.

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای دکتر ملک زاده از بم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای مسعودی (آقای مسعودی گزارش شعبه سیم را راجع بنمایندگی آقای دشتی از دماوند این قسم خواندند)
 حوزه انتخابیه دماوند که طبق مقررات قانون انجمن نظار تعیین شده بود پس از تعیین حوزه های فرعی و انتشار آگهی از روز ۲۶ مرداد شروع باخذ رأی و توزیع تعرفه نموده تا سی ام مرداد ۸۰۰۷ تعرفه توزیع و اخذ رأی بعمل آمده در نتیجه آقای علی دشتی با کثرت ۷۷۰۹ رأی بنمایندگی سیزدهمین دوره قانون گذاری انتخابات و انجمن پس از دو هفته که مطابق قانون برای گرفتن شکایات و رسیدگی با آنها معین شده بود چون شکایتى با انجمن رسیده صحت جریان انتخاباترا تصدیق و صورت مجلس و اعتبارنامه را امضا مینماید.

شعبه سوم پیرونده انتخابات حوزه نامبرده رسیدگی نمود يك نامه دائر بشکایت از جریان انتخابات رسیده بود شعبه پس از رسیدگی شکایت مزبور را مستند به واد قانونی ندانسته صحت جریان انتخابات دماوند و نمایندگی آقای علی دشتی را تصدیق نموده اینک گزارش آن به مجلس شورای ملی تقدیم میشود.

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای دشتی از دماوند برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای اورنگ (آقای اورنگ گزارش شعبه اول را راجع بنمایندگی آقای عبدالله ناهید از سقز این قسم خواندند)

انتخابات حوزه انتخابیه سقز برای سیزدهمین دوره قانون گذاری در تاریخ اول مرداد ۱۳۲۰ شروع و طبق قانون جریان یافته و از آراء مأخوذه که مجموع آن ۱۰۳۹۹ رأی بوده است آقای عبدالله ناهید با کثرت ۹۹۰۰ رأی بنمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شده اند شعبه اول پس از رسیدگی پیرونده مربوطه صحت جریان انتخابات و نمایندگی آقای عبدالله ناهید را تصدیق و اینک گزارش آنرا به عرض مجلس شورای ملی میرساند.

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای عبدالله ناهید از

سقز برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد آقای اقبال (آقای اقبال گزارش شعبه دوم را راجع بنمایندگی آقای نقابت از خر مشهر این قسم خواندند)
 انتخابات حوزه انتخابیه خر مشهر برای سیزدهمین دوره قانون گذاری در تاریخ ۵ مرداد ۱۳۲۰ شروع و مطابق قانون جریان یافته و از آراء مأخوذه که مجموع آن ۸۸۹۱ رأی بوده است آقای ضیاء الدین نقابت با کثرت ۸۰۷۸ رأی بنمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شده اند شعبه دوم با رسیدگی پیرونده امر موافقت خود را با نمایندگی آقای نقابت به عرض مجلس میرساند.

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای نقابت از خر مشهر برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای مسعودی (آقای مسعودی گزارش شعبه سوم را راجع بنمایندگی آقای پارسا از خوی و ما کو این قسم خواندند)

انتخابات حوزه انتخابیه خوی و ما کو برای سیزدهمین دوره قانون گذاری در تاریخ ۱۶ خرداد ۱۳۲۰ شروع و طبق قانون جریان یافته و از آراء مأخوذه که مجموع آن ۲۶۸۲۹ رأی بوده است آقای پارسا با کثرت ۲۵۷۲۷ رأی بنمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شده اند شعبه سوم پس از رسیدگی پیرونده مربوطه صحت جریان انتخابات و نمایندگی آقای محمد رضا پارسا را تصدیق و اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای محمد رضا پارسا از خوی و ما کو برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای روحی (آقای روحی گزارش شعبه ششم را راجع بنمایندگی آقای محمد رضا اردبیلی از اردبیل این قسم خواندند)
 مخبر شعبه ششم جریان انتخاب يك تن نماینده اردبیل را بدینگونه گزارش میدهد که:

انجمن مرکزی در تاریخ ۳۰ تیر ماه تشکیل و حوزه های فرعی نیز هر يك بنوبه خود انعقاد یافته و در ۲۴ آبانماه پایان یافته و در نتیجه آقای محمد رضا اردبیلی با کثرت ۹۰۹۹ رأی از ۱۸۷۲۶ رأی حائز اکثریت بوده اند و نسبت باین انتخاب در موعد قانونی و بعد آن هیچگونه شکایتى رسیده است.

لذا شعبه ششم با کثرت آراء صحت نمایندگی آقای محمد رضا اردبیلی را تصدیق و گزارش آنرا به عرض میرساند. **رئیس** - موافقین با نمایندگی آقای محمد رضا اردبیلی از اردبیل برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد آقای مسعودی (آقای مسعودی گزارش انتخابات حوزه خوی و ما کو و نمایندگی آقای کامل ما کو را این قسم خواندند)

انتخابات حوزه انتخابیه خوی و ما کو برای سیزدهمین دوره قانون گذاری در تاریخ ۱۶ مرداد ۱۳۲۰ شروع و طبق قانون جریان یافته و از آراء مأخوذه که مجموع آن ۲۶۸۲۹ رأی بوده است آقای کامل ما کوئی با کثرت ۱۸۷۳۷ رأی بنمایندگی دوره سیزدهم مجلس شورای ملی انتخاب شده اند. شعبه سوم پس از رسیدگی به پرونده مربوطه صحت جریان انتخابات و نمایندگی آقای کامل ما کو را تصدیق و اینک گزارش آنرا برای تصویب به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد. **رئیس** - موافقین با نمایندگی آقای کامل ما کو از خوی و ما کو برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای روحی (آقای روحی مخبر شعبه ششم جریان انتخابات مشکین شهر را این قسم خواندند)

جریان انتخاب نماینده خیاو مشکین شهر واقعه در استان سیم از کشور شاهنشاهی ایران بقراریست که اصفا میفرمایند.

انجمن مرکزی در ۱۴ مرداد ۱۳۲۰ تشکیل و ۸ آبانماه ادامه داشته و در نتیجه آقای خلیل حریری دارای اکثریت ۸۵۹۳ رأی از ۹۲۲۵ رأی بوده اند. و چون هیچگونه شکایتى نسبت باین انتخاب نرسیده بود لذا شعبه ششم صحت نمایندگی آقای خلیل حریری را با کثرت آراء تصویب و اینک گزارش آنرا معروض میدارد.

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای خلیل حریری برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای اقبال (آقای اقبال گزارش شعبه دوم را راجع بنمایندگی آقای معذل را این قسم خواندند)

انتخابات حوزه چهارم برای سیزدهمین دوره قانون گذاری

در تاریخ ۶ مرداد ۱۳۲۰ شروع و مطابق قانون جریان یافته و از آراء ماخوذه که مجموع آن ۸۲۲۹ رأی بوده آقای ناطق‌مطالعی معدل با کثرت ۶۵۹۵ رأی بنمایندگی مجلس انتخاب شده اند شعبه دوم پس از رسیدگی به پرونده مربوطه صحت جریان انتخابات و نمایندگی آقای معدل را تصدیق و مراتب را بمرسئ میرساند .

اعتبار - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - آقای اعتبار بفرمائید

اعتبار - گویا آقایان فراموش کردند ترتیبی که ما در سابق داشتیم دبروز با این سه نفر : آقایان نصرتیان و کیو و معدل مخالفت شد و گزارش شعبه - ما مد برای امروز دیگر خواندن گزارش شعبه که دبروز خوانده شده موضوعی ندارد چاپ هم شده است اکنون که آقای رئیس مطرح میفرمائید اگر مخالفتی هست از طرف مخالف اظهار میشود و بعد هم دفاع بعمل میآید و مجلس هم تصمیم میگیرد (صحیح است) بنابراین خواندن آن موضوع ندارد

رئیس - مقصود این بود که توضیح خودشان را بدهند.

آقای ریگی با اعتبارنامه آقای معدل مخالفت داشتید بفرمائید ریگی - بنده مخالفتم را با آقای معدل پس گرفتم

ارگمانی - بنده مخالفم . اجازه میفرمائید عرض کنم ؟

رئیس - بفرمائید

ارگمانی - ایشان پنج دوره است نمایندگی هستند و در این پنج دوره پنج روز هم مرتب در مجلس بوده اند اگر وکیل هستند بیایند بمجلس و اگر نیستند باید استعفا بدهند دیگری از جهرم وکیل شود و بیاید

یکی از نمایندگان - همین ؟

ارگمانی - بلای همین و الا اگر بیایند که بنده مخالفتی ندارم با ایشان

اورنگی - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - آقای منوچهر باید توضیح بدهند . آقای اقبال بفرمائید .

اقبال (مخبر شعبه دوم) - عرض کنم که آقایان

چند دوره است در مجلس شورای ملی نماینده هستند و تصدیق آقایان نمایندگان محترم از نمایندگان بسیار خوب و برآزنده ما هستند اگر در گذشته مرخصی های بیشتری داشته اند در محال بوده اند بطوریکه بنده اطلاع دارم يك قسمت بیشترش برای ترتیب امور محلی بوده و در آنجا خدمتگذاری داشته و انجاء وظیفه مینموده اند و بدیهی است حالا پس از تصویب اعتبار نامه شان بزودی بمجلس خواهند آمد و بوظایف خودشان اشتغال خواهند جست

ارگمانی - خوب اگر بیایند که بنده مخالفتی ندارم حرفی ندارم

رئیس - رای گرفته میشود بنمایندگی آقای معدل از

جهرم آقایان موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد

آقای صفوری راجع به مسئله آقای نصرتیان آقای طوسی و

آقای ارفعی مخالف بودند هیچکدام نیستند ؟ (اورنگی - خیر

قربان غایب هستند) بسیار خوب موافقین با نمایندگی آقای

نصرتیان از کرمانشاه برخیزند (اکثر قیام کردند) تصویب

شد . راجع با آقای کیو هم آقای طوسی مخالف بودند (اورنگی -

نیستند قربان) رای میگیریم بنمایندگی آقای کیو از

زرتشتیان آقا بایک موافقت برخیزند (اکثر قیام کردند)

تصویب شد

[۳ - انتخاب رئیس]

رئیس - شروع میکنیم بانتخاب هیئت رئیسه بدو سه

نفر بقرعه معین میشوند برای اخذ و استخراج آراء

(آقای مشار اقتراح نمودند و آقایان : دکتر لقمان -

مجیدی قیاض - حبیب الله لاریجانی معین شدند)

رئیس - شروع می شود بانتخاب يك نفر رئیس . آقایان

تشریف بیاورند .

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده نتیجه بقرار ذیل بود)

اوراقی رای ۱۰۹ مهره تفنیشیه ۱۰۹

آقای حسن اسفندیاری ۹۶ رای

آقای مرضی قلی بیات ۱ رای

ورقه سفید ۱۲

رئیس - عده رأی دهندگان صد و نه نفر حسن اسفندیاری با کثرت بود و شش رأی بریاست مجلس شورای ملی انتخاب شد . (نمایندگان - صحیح است . مبارک است انشاء الله)

اگر هر روز بنده اظهار علاقه خودم را از این لطف و مرحمت آقایان نمایندگان و رفقای محترم خودم اظهار کنم باز بنظر بنده وافی نیست معذالک باریکتر تشکرات صمیمانه خودم را از آقایانیکه اظهار علاقه شان را نسبت به بنده اینطور ثابت و منظم نگاه داشته اند اظهار میدارم و امیدوارم انشاء الله در خدمت بملت و مملکت و دولت و وظائف همه طوری باشد که آرزوی حقیقی همه است . خود آقایان نیز می دانند باینکه جدائی از خدمتشان بر بنده ناگوار است مصمم بودم خود را از خدمت مجلس کنار بگیرم ولی این احساسات و علاقه که از آقایان نسبت بخودم دیدم نتوانستم این تشویق و مساعدتی را که کردند قدر دانی نکنم این بود که برای شرکت در خدمت مجلس و آقایان با کمال امتنان و امیدواری حاضر شدم و امیدوارم که این شرکت ما طوری باشد که مورد توجه ملت واقع شده و همه از ما راضی باشند (انشاء الله) و این شرکت ما در خدمت بمملکت طوری باشد که اسباب آسایش مردم را فراهم کند و همه بدانند که مجلس و نمایندگان مجلس هیچ بیثنی جز خیر و سعادت و مصالح مملکت ندارند (صحیح است)

بعضی از نمایندگان - ختم جلسه - ختم جلسه

اقبال - اجازه میفرمائید دو فقره اعتبارنامه دیگر هم هست آنها هم خوانده شود بعد از آن جلسه ختم شود (نمایندگان صحیح است) و بقیه انتخابات هیئت رئیسه بمالند برای بعد [۴ - تصویب دو فقره استوارنامه]

رئیس - بسیار خوب . آقای اکبر (احضار برای قرائت گزارش)

(آقای اکبر (منشی) گزارش شعبه چهارم راجع به انتخابات کرگان و نمایندگی آقای همراز را خواندند)

انتخابات حوزه انتخابی کرگان در دوم شهر یورماه ۱۳۲۰ آغاز شده - پس از توزیع تعرفه و اخذ آراء در موارد مقرر قانونی آقای محسن همراز با کثرت ۶۵۷۷ رای انتخاب

کردیدند شعبه ششم با مراجعه پرونده و استوارنامه صحت انتخاب ایشان را تصدیق مینماید

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای همراز از کرگان برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . آقای فرخ گزارش شعبه دوم را راجع بنمایندگی آقای د کتر اهری این قسم قرائت کردند

انتخابات حوزه اهر برای دوره سیزدهم قانونگذاری در تاریخ ۲۹ تیر ماه ۲۰ شروع و در تاریخ دوم شهریور خاتمه یافته و آقای د کتر اهری با کثرت ۸۹۱۸ رأی از ۹۷۱۹ رأی بسمت نمایندگی انتخاب شده اند .

در پرونده اعتراضی نبود و شعبه مراتب فوق را تصدیق نموده است .

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای د کتر قاسم اهری برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

[۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اگر تصویب میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آتیه فردا .

عده از نمایندگان - سه شنبه

عده دیگر - پنج شنبه

انوار - اجازه می فرمائید ؟

رئیس - بفرمائید

انوار - چون آقایان می فرمایند پنج شنبه باشد بنده نه فردا را میگیرم نه پنج شنبه را بلکه روز سه شنبه باشد عکس هم این است که يك مملکتی که یگانه نقطه اتکاء و مرکز نقلش مجلس شورای ملی است و خیلی هم کار دارد از قبیل جواب خطابه اعلیحضرت همایونی و معرفی هیئت دولت و کارهای دیگر که تاخیرش روا نیست بهتر است روز سه شنبه باشد (عده از نمایندگان - خیر پنج شنبه باشد) خیلی خوب پس من عرضی ندارم دیگر . . .

رئیس - آقای اقبال

اقبال - بنده بهمین دلالی که آقای انوار فرمودند معتمد که هر چه زودتر مجلس باید شروع بکار کند بنابراین

فردا که رأی گرفته و رد شد حالا اگر می خواهید رأی بگیرد یا سه شنبه باشد یا پنج شنبه

رئیس - خیر دیگر گمان نمیکنم سه شنبه مخالفتی داشته باشد. جلسه آتی به روز سه شنبه پس فردا (صحیح است) دستور هم انتخاب بقیه اعضا هیئت رئیسه (مجلس يك ساعت و ربع بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

خوبست فردا جلسه تشکیل شود و کارهای مقدماتی مجلس را تمام کنیم.

جمعه از نمایندگان - سه شنبه بهتر است

رئیس - رأی میگیریم به جلسه فردا موافقین برخیزند (دو سه نفر برخاستند) رد شد آقای دکتر سنگ .

جمعه از نمایندگان - رأی بگیرد برای سه شنبه

دکتر سنگ - بنده خواستم عرض کنم که راجع به جلسه